

TRABZON MİLLETVEKİLİ

M. AKİF HAMZAÇEBİ'NİN

SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞININ 2007 YILI BÜTÇESİ ÜZERİNDE

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNDA YAPTIĞI KONUŞMANIN ÖZETİ

➤ **Sıcak para Türkiye’de olağanüstü ölçüde yüksek bir gelir elde etmiştir**

Türkiye, 2001 Şubat krizinden sonra bir program uygulamaya koymuş, 57’inci Hükûmetin 2002 seçimleri öncesinde uygulamaya başladığı bu programı, Adalet ve Kalkınma Partisi Hükûmeti de kaldığı yerden devralmış ve uygulamasına devam etmiştir. Programın temel hedefi enflasyonu düşürmektir. Bu hedefe ulaşmada kullanılan temel araç ise kur politikası olmuştur ve bunun yanında da bu politikayı desteklemek üzere faiz politikası olmuştur. Türkiye, o tarihten bu yana yüksek faiz ve düşük kur politikalarına dayalı bir program izlemektedir.

Yüksek faizle, Türkiye, uluslararası likiditenin bol olmasının yaşandığı bir dönemin verdiği olanağı da kullanmak suretiyle olağanüstü ölçüde bir sıcak parayı içeriye çekmekte başarılı olmuştur. Türkiye’ye gelen bu sıcak para, bir yandan yüksek reel faizin kendisine sağladığı olanağı kullanırken, öte taraftan, kur düşüşünün kendisine sağladığı bir ikinci olanağı daha kullanmaktadır. Bu iki olanakla sıcak para Türkiye’de olağanüstü ölçüde yüksek bir gelir elde etmiştir. Hesaplarımıza göre, son dört yıl içerisinde bu şekilde Türkiye’ye gelmiş olan sıcak para, İMKB’de yüzde 400’lerin, devlet iç borçlanma senetlerinde ise yüzde 200’ün üzerinde bir kazanç sağlamıştır.

➤ **İmalat sanayimiz dışa bağımlı olduğundan ekonomi büyürken, istihdam yaratamıyoruz, işsizlik oranını düşüremiyoruz**

Bu eğilimin doğal bir sonucu Türk ekonomisinin, Türk imalat sanayiinin rekabet gücünün azalması olmuştur. Çünkü, Türk imalat sanayii, bu politika sonucunda, ara malı ve girdi kullanımı yönünden dışa bağımlı bir hale gelmiştir. Nitekim, toplam ithalat içinde ara malların tutarına baktığımızda, bu 2002 yılında 37.4 milyar dolar iken, 2006 yılı Eylül’ü itibarıyla 72,3 milyar dolara çıktığını görüyoruz. Geçmiş yılların eğilimlerine bakarsak yıl sonunda bunun 90 milyar doları aşacağı, 100 milyar dolara yaklaşacağını söylemek mümkündür. Bu, Hükûmet döneminde, Adalet ve Kalkınma Partisi Hükûmeti döneminde ara malı ithalatının yüzde 170’lere varan düzeyde arttığını göstermektedir. Bunun doğal sonucu ekonomi büyürken, bir türlü istihdam yaratılamaması veya işsizlik oranında bir düşüş sağlanamamasıdır.

➤ **Enerji dışı imalat sanayii maliyetinin ithalata bağımlılığı 2003-2005 döneminde yüzde 12 oranında artmıştır**

Türk imalat sanayiinin maliyet yönlü ithalata bağımlılığının arttığını gösteren temel göstergelerden birisi ithalatın toplam maliyet içerisinde payının ne olduğudur. İMKB’de işlem

gören firmalar bazında yaptığımız bir çalışmada, son üç yılın ortalamasında ithalatın toplam maliyet içindeki payının yüzde 62,3 tür. Enerjiyi bunun dışında bıraktığımızda, imalat sanayiinde bu oran yüzde 52,2 'dir. Enerji dışı imalat sanayiinin maliyeti ithalata bağımlılığı 2003-2005 döneminde yüzde 12 oranında artmıştır ve yüzde 48,5'ten yüzde 54,4'e çıkmıştır.

➤ **Türk imalat sanayii, rekabet gücünü giderek kaybetmektedir**

Üretim ve ithalatın toplamını toplam arz olarak tanımlandığında bu toplam arz içerisinde ithalatın payı son üç yıllık dönemde artmış, ihracatın payı ise azalmıştır. Örneğin, toplam arz içerisinde ithalatın payı 2003 yılında yüzde 19,6 iken 2005 yılında yüzde 22,7'ye çıkmıştır. İhracatın payı 2003 yılında yüzde 22 iken 2005 yılında bu oran yüzde 21 düzeylerine gerilemiştir. Bu, Türk imalat sanayiinin giderek gücünü kaybettiğini, rekabet gücünü kaybettiğini göstermektedir. Oysa, son onsekiz çeyrekte büyüdüğü söylenen Türk ekonomisinin, bu büyümedeki sürdürülebilirliği sağlamak açısından imalat sanayiinin güçlü olması, rekabet edebilir olması gerekmektedir. Ama bu kur politikası Türk imalat sanayiini rekabet yönünden zayıflatmaktadır, rekabet gücünü ortadan kaldırmaktadır. İmalat sanayii güçlü olmayan hiçbir ekonominin sağladığı büyümesinin kalıcı olması mümkün değildir.

➤ **Kurum bütçesi, Türkiye'nin ihtiyaç duyduğu, yapması gereken yatırımları sağlayacak bir ödeneği Bakanlığa vermekten uzaktır.**

Bu çerçevede Sanayi ve Ticaret Bakanlığı bütçesine baktığımızda, bu bütçe, tabii ki klasik Sanayi ve Ticaret Bakanlığı faaliyetlerini yürütecek çerçevede bir ödeneği belki sağlıyor gözükmeyle birlikte, Sanayi ve Ticaret Bakanlığının, Devlet Planlama Teşkilatıyla birlikte bir sanayi stratejisi oluşturacak olanağı vermemektedir. Tam tersine, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı bütçesinin, 2007 yılında 2006 bütçesinin ancak yüzde 1,8'i oranında artacağı görülmektedir. Millî gelirin 2007'de nominal olarak yüzde 12,3 oranında arttığını, artacağına varsayıldığını düşünürsek, aslında yüzde 1,8 oranındaki nominal artış, gerçekte 2007 yılında yüzde 10'un üzerinde reel oranda bir düşüşü ifade etmektedir.

Kurum bütçesine baktığımızda, bu azalışın esas itibariyle organize sanayi bölgeleri ve küçük sanayi siteleri yapım işi ödeneklerinin azalmasından kaynaklandığı ortaya çıkmaktadır.

Türk ekonomisinin temel problemi yatırım yapamamasıdır. Kamunun yatırım ödeneklerinin ilk kısıntı anında kısılabilecek bir ödenek kalemi olarak akla gelmesi nedeniyle, bu ödeneklerin kısılmaktadır.

➤ **KOBİ'lere, Türk ekonomisinin büyümesinde, rekabet gücüne kavuşmasında çok daha fazla kaynak ayırabilmeliyiz.**

Bu durum, KOBİ'lerin desteklenmesi açısından da son derece önemlidir. KOBİ'ler, Sanayi ve Ticaret Bakanlığının görev alanında olan bir kurumdur ve KOBİ'ler, bütün ülkelerde olduğu gibi Türkiye'de çok önemli bir görev üstlenmektedir. Gelecekteki görevlerinin çok daha önemli olacağı kesindir. Bu görev, Türkiye'nin büyümesinde üstlendikleri görevdir şüphesiz.

KOBİ'ler, belki küçük olmaları nedeniyle bir ölçek ekonomisinin avantajlarını kullanmaktan uzaktır, böyle bir dezavantajları vardır, ancak bu dezavantajları telafi edecek nitelikte başka bazı avantajları bulunmaktadır. Değişen şartlara hızla uyum sağlama

yetenekleri vardır, esnek üretim yapıları vardır. Bölgesel kalkınmaya çok önemli katkılar sağlarlar. Bu nedenle de, yöresel gelişmişlik farklarını gidermede çok önemli bir görev üstlenirler. Diğer büyük işletmelere kıyasla, yeni iş imkânları yaratmada çok daha küçük ölçekli bir sermayeyle bunu gerçekleştirme olanağına sahiptirler. Bu nedenle, KOBİ'ler gerçekten desteklenmesi gereken kurumlardır. KOBİ'lere, Türk ekonomisinin büyümesinde, rekabet gücüne kavuşmasında çok daha fazla kaynak ayırabilmeliyiz.

Kamuoyuna saygıyla duyurulur.